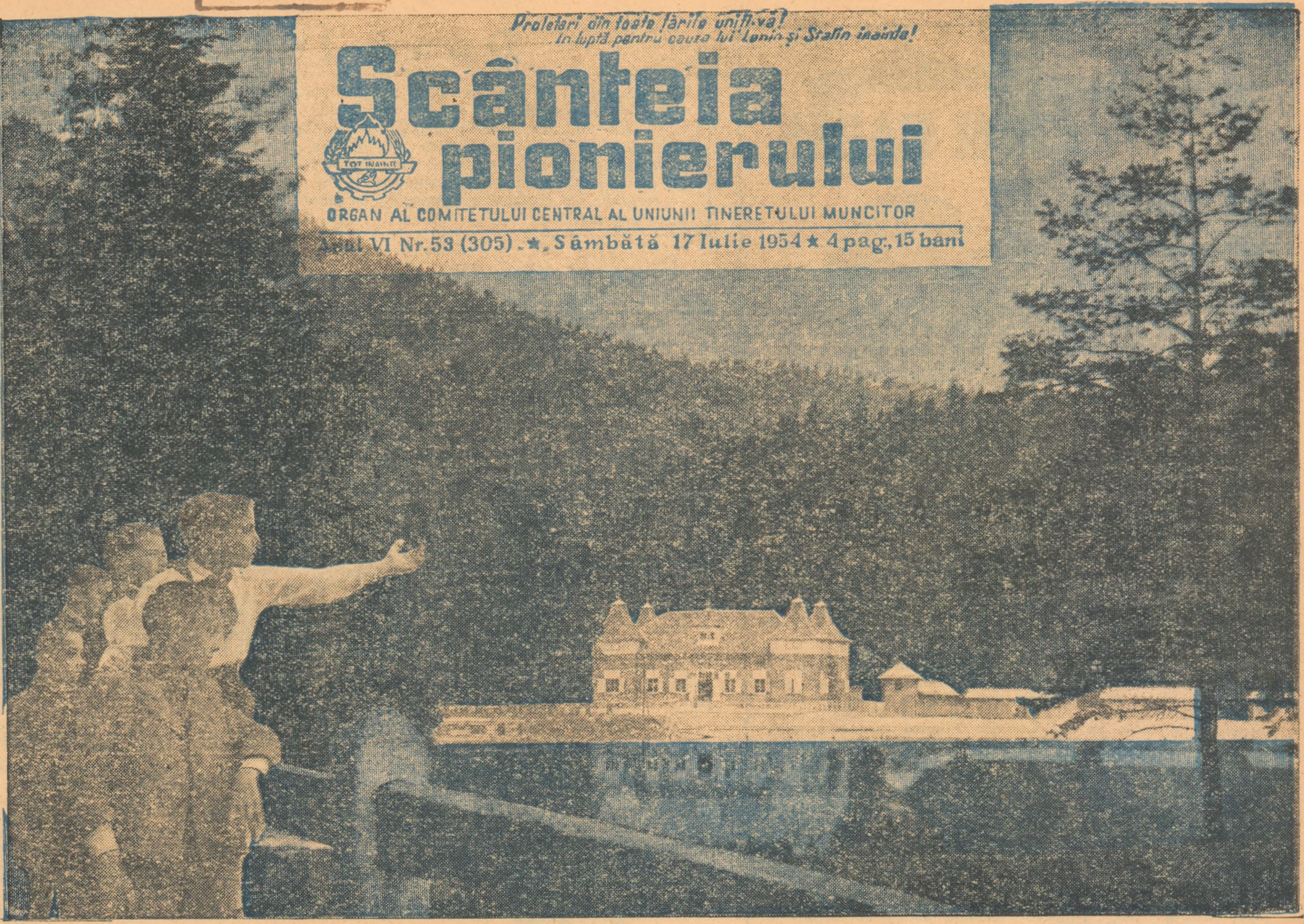

Proletari din toate țările uniți-vă!
In luptă pentru cauza lui Lenin și Stalin inainte!

Scânteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VI Nr. 53 (305) ★ Sâmbătă 17 Iulie 1954 ★ 4 pag., 15 bani

Carpații își ridică fruntea'n soare
Și'ntinsul Bărăgan se pierde'n zări

Corăbiile sprintene, ușoare,
Plutesc pe ale mării largi cărări.

O, patrie, mai mândră te'nălțăm
Cu-a brațului și-a gândului putere,

Ți-am dărui și viața de ne-ai cere
Pământul tău iubit să-l apărăm!

(din „Cântec pentru patria noastră", de
Ion HOBANA

In cercetarea ținutului natal

PRIMUL POPAS

Cum mergi dela gară aproape de centrul orașului Caracal, se găsește o clădire veche, nu prea arătoasă la înfățișare. Aici se află muzeul orașului. Rămășițele din vremuri străvechi adunate aci, amintesc vizitatorilor trecutul îndepărtat al oamenilor și al animalelor care au trăit prin aceste meleaguri.

La acest muzeu au poposit și pionierii școlii de 7 ani din satul Grădinele, comuna Studina, în primele lor zile de activitate din vacanța de vară.

— Și pe meleagurile acestui ținut au fost cândva oameni primitivi, începu să le povestească ghidul acestui muzeu Și acest lucru îl pot dovedi lucrurile găsite în pământ rămase de pe timpul acela. Iată aici putem vedea primele scule și arme cu care oamenii primitivi care au trăit pe meleagurile ținutului nostru, prindeau vânatul și-și construiau colibe pentru adăpost. Toate sunt făcute din cremene. Iată securea, vârful suliței și ciocanul. Vă gândiți voi copii, cu câtă greutate vânau oamenii pe atunci? Cu acest vârf de suliță, trebuiau să se lupte cu animale sălbatice, fioroase de mărimi enorme. Ia priviți acest fildeș de mamut care a fost găsit în parcul din orașul nostru: el are o lungime de 3 metri. Iată și măselele mamutului cât sunt de mari. Acestea dovedesc cât de mari și puternice erau animalele cărora le aparțin aceste rămășițe. De atunci și până în zilele noastre s'au scurs multe mii de ani și odată cu scurgerea anilor s'au făcut și multe schimbări. Omul a descoperit fierul, și a perfecționat uneltele și armele. Cu timpul aceste animale uriașe au dispărut, iar locurile au căpătat altă înfățișare.

AL DOILEA POPAS

Intr'o altă margine a orașului, lângă terenul de sport, se găsește o casă cu un perete dărâmat, cu streșinele lăsate într'o parte, cu ferestre zăbrelite de vergele groase de fier și pline de rugină. Infățișarea casei te face imediat să înțelegi că de când a fost clădită, au trecut mai bine de-o sută de ani. De-ar putea să vorbească, câte ne-ar povesti această casă! De câte ori poterile boierimii n'au înconjurat-o cu armele încărcate și cu mâna pe trăgaci! De câte ori în miez de noapte, ele nu i-au spart ușile pătrunzând înăuntru și scotocind în fiecare ungher, în fiecare încăpere!

Multe taine păstrează această casă în amintirea ei. Aici a locuit Iancu Jianu, haiducul, care împreună cu ceilalți haiduci ai săi, băgase spaimă în boierii și exploatatorii din acele timpuri. De aceea pionierii din satul Grădinele au făcut aici cel de al doilea popas. Mulți dintre ei cunosc povestea lui Iancu dela bunicii lor.

Se zice să Iancu Jianu, nemaiputând îndura teroarea și exploatarea cu care boierii asupreau poporul, s'a hotărît să se facă haiduc de codru și să lupte pentru dreptate. In anul 1817, însoțit de 21 țărani voinici și spătoși, au luat calea codrului, și s'au făcut haiduci. De atunci Iancu cu haiducii lui au început să lupte împotriva celor care asupreau poporul. Inarmați cu pistoale lungi cu mânere încovoiate, cu ghioage de lemn tare și cuțite la brâu, Iancu și haiducii lui păzeau drumurile boierilor și negustorilor, pela diferite strâmtori. Le luau banii, și-i împărțeau pe la oamenii săraci, să-și mai acopere din necazuri. Din cauza asupririi, nemaiputând să-și plătească birurile, țăranii luau mereu calea codrului și se făceau haiduci. Când Tudor Vladimirescu începu răscoala, Iancu Jianu i se alătură cu o sută de țărani, și luptă alături de pandurii lui Tudor.

Curajul și ura lui Iancu față de cei care asupreau, au inspirat pe poeții anonimi ai poporului care i-au făcut un cântec:

Foaie verde maghiran
N'ați auzit de-un Jian
De-un oltean romănățean?
Unul e Iancu Jianu
Care bate cu tufanu*)

O altă strofă din cântecul lui vorbește de întreaga ceată de haiduci:

Ei țin calea la strâmtori
Desbracă la negustori,
Și iau numai gălbiori
Că sunt la purtat ușori

Activitatea lui Iancu însă, se curmă repede din cauză că n'a știut să cheme poporul la luptă alături de el. Fiind puțini la număr, exploatatorii au putut să-i înfrângă ușor. Totuși el a rămas în memoria oamenilor ca un luptător pentru dreptate. Portretul, autobiografia, iscălitura proprie și câteva din armele lui Iancu Jianu se găsesc și astăzi la muzeul din orașul Caracal.

Toate aceste le-au aflat pionierii dela școala de 7 ani din satul Grădinele, com. Studina în excursia pe care au făcut-o. Desigur, istoricul orașului Caracal și împrejurimilor lui nu se termină aici. Pionierii însă vor continua cercetările lor.

Gh. NEGREA

*) O speță a stejarului.

La poalele Bucegilor

Tabăra noastră se află chiar la poalele bătrânilor Bucegi. Aici ne petrecem clipe de neuitat. Organizăm jocuri, excursii și chiar concursuri sportive.

Nu demult am plecat să cercetăm locurile din apropierea Buștenilor. Ne-a plăcut nespus de mult cascada „Urlătoarea". Prin pădure, ca să putem ajunge acolo, ne-am orientat după săgețile care ne indicau cărarea. Pe sârmele ce se vedeau întinse deasupra capului nostru se urcau și coborau funicularele încărcate cu lemne. Am văzut deasemeni cum firul limpede al apei dela „Urlătoarea" punea în mișcare motoarele fabricii de hârtie din Bușteni.

Am mers și la Valea Cerbului și spre cabana Gura Diham, iar la Azuga, am vizitat „Fabrica de sticlă". Avem de gând să mai mergem și în alte excursii.

Nicolae PETRESCU
Mircea BOTAȘ
tabăra nr. 13
Bușteni

In excursie

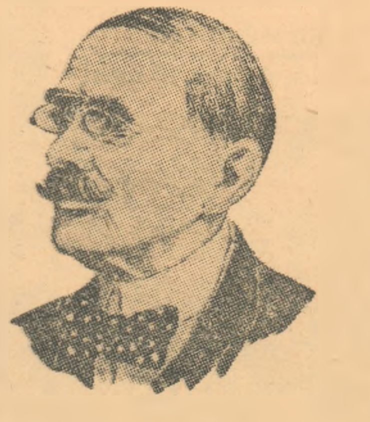
In vacanța aceasta ne-am propus să facem multe excursii prin locurile din apropierea orașului nostru natal. Nu demult noi pionierii dela cercul de botanică al Casei pionierilor am pornit-o spre Mamaia. In drum am aflat multe lucruri interesante despre flora și fauna Mării Negre.

Am vizitat și laboratorul de piscicultură, unde am cunoscut diferite soiuri de pești și scoici care trăiesc în Marea Neagră. Am studiat cu multă atenție vulpea de mare, un animal răpitor.

In excursia din ziua aceea, am pregătit și câteva daruri pentru prietenii noștri dela Casa pionierilor din Galați, câteva scoici depe malul mării.

Vasile STAVROSITU
Șc. elem. 5 băieți-Constanța

100 de ani dela nașterea lui VICTOR BABEȘ

La 19 Iulie, poporul nostru sărbătorește 100 de ani dela nașterea lui V. Babeș, care a fost unul din cei mai de seamă oameni de știință ai patriei noastre.

El a desfășurat o largă activitate științifică pe care a pus-o în slujba apărării sănătății poporului.

Publicăm mai jos povestirea „Adevărul lui Babeș" de N. Minei.

Adevărul lui Babeș

In laboratorul mic, domnea o liniște deplină. La răstimpuri lungi, se auzea cum picură câte un strop de apă din robinetul pe care era montată o țeavă subțire de cauciuc. La masa lungă și îngustă, stătea aplecat deasupra microscopului un bărbat între două vârste, cu o față suptă, sprâncene stufoase și o mustață groasă.

Undeva, în curte, se auziră niște lătrături vesele, apoi câinii se potoliră și tăcerea se așternu din nou. Un ciocănit în ușă o întrerupse. Fără să aștepte răspunsul, cel care ciocănise — un tânăr viol îmbrăcat într'un halat alb — intră în laborator.

— Domnule profesor, începu el cu o voce pe care încerca să o facă liniștită, domnule profesor, am văzut câinii... Sunt sănătoși... sănătoși tun, domnule profesor. Nici unul nu a turbat!

— Așa? făcu el bucuros ridicând capul de pe microscop. Imi pare bine! Merg să-i văd!

— Domnule profesor, continuă tânărul care se vedea bine că nu-și mai încape în piele de bucurie, vă dați seama ce înseamnează asta? Asta înseamnează că metoda românească de tratament a turbării, metoda Babeș, a reușit pe de-a întregul! Ce succes, domnule profesor!

— Da, răspunse celălalt. E o victorie, nici vorbă.

N'apucară să iese pe ușă când în laborator intră un moșneag scund, îmbrăcat într'o uniformă fuzorzonată de lacheu.

— Am o scrisoare pentru domnul profesor Babeș!

— Eu sunt! răspunse Babeș și, punându-și ochelarii, desfăcu plicul. Ia te uită! adăugă el, întorcându-se către tânăr. Mă cheamă ministrul la el... și încă foarte grabnic!

— In sfârșit! exclamă bucuros tânărul.

— Nu te bucura încă tinere, rosti domol Babeș. Să vedem!

★

Cu un zâmbet larg pe fața sa uscățivă, ministrul ieși în întâmpinarea lui Babeș și-i scutură mâna cu prefăcută căldură:

— Ce mai faceți, domnule profesor? E multă vreme de când nu ne-am văzut, nu-i așa?

— După câte știu eu, nu ne-am văzut niciodată de când ați devenit ministru, răspunse Babeș.

Ministrul clătină amărît din cap:

— Aveți dreptate, domnule profesor! Sunt luni de zile de când doresc să stau puțin de vorbă cu D-voastră, și nu izbutesc... Atâtea treburi!

— Da, e grea meseria D-voastră, spuse Babeș zâmbind ironic.

— Domnule Babeș, v'am chemat ca să discutăm puțin în legătură cu ultimele D-voastră lucrări științifice... Tocmai aș vrea să vă întreb... E adevărat că D-voastră spuneți că ați descoperit cauza pelagrei?

Babeș se uită o clipă mirat la ministru, apoi răspunse:

— Ar dura prea mult să vă înfățișez toată teoria mea. Pe scurt, însă, lucrurile stau cam așa: pentru a se menține sănătos organismul omenesc are nevoie de hrană. Cu țăranii noștri, însă ce se întâmplă? Luni de zile, ba uneori chiar ani dearândul, ei nu mănâncă altceva decât mămăligă făcută din porumb stricat. Iar porumbul stricat nu conține nici una din substanțele de care are nevoie organismul lor. Iată de ce capătă pelagră. Pelagra nu-i altceva decât o boală a sărăciei, a mizeriei... Domnule ministru, dați țăranului putința să trăiască omenește, și nu vor mai fi pelagroși în țara noastră.

Ministrul se ridică repede de pe fotoliul de piele din spatele biroului său, se opri în picioare în fața lui Babeș și spuse răspicat:

— Domnule profesor, faceți o greșeală grosolană în teoria asta cu pelagra... Vă dați seama ce faceți? Susțineți nici mai mult, nici mai puțin decât că în România țărănimea trăiește în mizerie!...

— Chiar așa, domnule ministru!

— Domnule Babeș, dă-ți seama ce vorbești! Asta-i patriotism? Cum poți să ne faci în halul ăsta de râs în fața străinătății. Nu pot admite ca un profesor dela București să arunce o astfel de pată asupra țării sale. Și nici guvernul nu admite! Pe scurt, domnule Babeș, eu te rog să publici un articol în care să declari că te-ai înșelat, că ai făcut și alte cercetări... în sfârșit, găsește D-ta ce să scrii...

— Ați văzut vreodată cum trăiesc țăranii pe moșiile boierilor din țara noastră?

— Domnule Babeș! strigă scos din fire ministrul. Dacă faci așa cum spun, guvernul îți va pune la dispoziție fondurile necesare pentru cercetări... pe țărani lasă-i D-ta în grija noastră. Dacă însă te încăpățânezi...

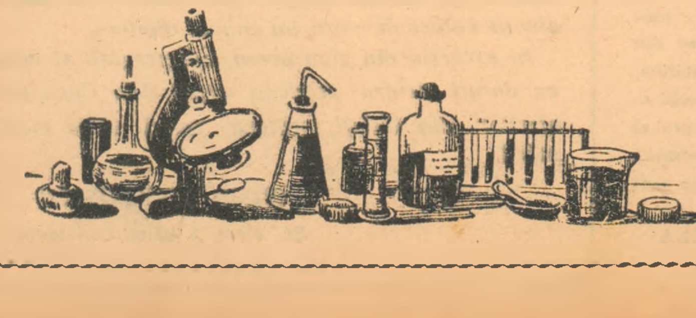
O clipă, în odaia ministrului domni tăcerea. Apoi, Babeș se sculă de pe scaun și întrebă:

— Asta a fost tot ce ați avut să-mi spuneți?

— Da!

— Vă mulțumesc!... Eu însă, domnule ministru, nu pot renunța la nimic din teoria mea. Adevărul e că țăranii mănâncă porumb stricat și din cauza asta se îmbolnăvesc de pelagră. Oricât de tare ar supăra acest adevăr pe Domniile Voastre, eu îl voi susține până la capăt. Bună ziua, domnule ministru!

N. MINEI

Două lumi

Când cel de al doilea război mondial s'a sfârșit, popoarele au oftat ușurate. Vom începe o viață nouă, o viață adevărată.

Dar nu peste tot s'a întâmplat așa. Țările eliberate de glorioasele Armate Sovietice au început într'adevăr să trăiască altfel. Steagul construcției socialismului s'a înălțat între hotarele lor. Dar în Japonia, în Germania Occidentală și în celelalte țări ocupate de americani, domnește încă mizeria, foametea, plânsul, — rezultate ale exploatării monopoliștilor americani, doritori de câștiguri din ce în ce mai mari.

Bucuriile unui an

La începutul lunii Iulie, autobuzul fabricii de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej" din Capitală, ducea spre colonia dela Valea Mare, 54 de copii, care-și vor petrece acolo vacanța. Până la sfârșitul verii vor mai merge la Valea Mare încă 100 de copii, la Bragadiru 70, iar la mare 30. Mulți alți copii ai muncitorilor vor merge la munte.

Când se vor întoarce din vacanță, îi va aștepta pe toți o surpriză mare. Muncitorii fabricii construiesc pentru ei un parc de cultură și sport, un adevărat „orășel al copiilor". Parcul se întinde pe 16.000 m.p. și va avea două bazine mari de înot, gropi de nisip pentru jocuri, dușuri, tobogane, o pistă pentru întreceri de biciclete și trotinete, leagăne și aparate sportive.

Căminul de copii va fi și el renovat și lărgit.

Astea sunt câteva din bucuriile acestui an pentru copiii muncitorilor dela fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej".

O zi veselă

In curtea căminului de zi dela Uzinele „23 August" din București

Copilărie nefericită

La marginea orașului Essen, se înalță movile întregi de cărbuni. Când zorile abia mijesc, cârduri de copii, purtând în mâini coșuri și saci se îndreaptă într'acolo. Ei scurmă pământul în căutarea bucățelelor de cărbune de care au nevoie pentru gospodăriile lor sărace.

Orașul Essen din Germania Occidentală e foarte bogat în cărbune, dar acesta e folosit nu pentru nevoile oamenilor, ci la uzinele de armament.

Cuvântul micilor japonezi

De curând a apărut în Japonia o carte cuprinzând 1300 scrisori ale copiilor.

Iată scrisoarea școlăriței Kato Kapuko din satul Todzava:

„Astăzi se împlinește un an de când a murit frățiorul meu Kendzo. In ziua aceea ne-am dus în munți să adunăm schije de obuze. Pentru aceste schije negustorul de fiare vechi ne dă caiete și creioane...

Deodată, Kendzo strigă: „Am găsit, am găsit"! El ținea în mână ceva care semăna cu o pușcă mică. L-am înconjurat cu toții pe Kendzo. Satiko a spus: „Uite, o sfoară. Fratele meu a tras de sfoară. A izbucnit o flacără, mi-au țiuit urechile și am căzut.. Când am deschis ochii fratele meu zăcea într'o baltă de sânge. Eu urăsc aceste proiectile și pe americanii care le-au adus"

O fetiță din Tatikava scrie:

„In timpul lecției m'am uitat pe fereastră și am văzut că un camion american trecea cu roțile lui grele peste un ogor semănat, strivind orezul prețios, deabia răsărit. Ni se spune că Japonia a devenit o țară liberă dar la noi nu se vede asta.

Dorim din tot sufletul să nu mai vedem la noi mașini americane și nici soldați americani!"

(După revista sovietică „Ogonioc" 1954).

Fenomene în atmosferă

Mirajul (fata morgana)

Caravana înaintează încet prin nisipul fără sfârșit al deșertului. Deodată în fața cămilarilor apare la orizont un pâlc de palmieri care se oglindesc în apele liniștite ale unui lac. Dar cămilarii nu pot fi înșelați; ei știu că ceea ce văd nu este decât o iluzie, o aparență. Lacul nu există în realitate. De aceea nu se grăbesc spre această priveliște și nu se abat din drumul știut de ei care duce sigur la oaza odihnitoare

Această apariție este unul din multele fenomene optice care se produc în natură; el se numește miraj și se datorește unor proprietăți ale luminii și ale corpurilor din natură.

Știm cu toții că lumina poate să străbată unele substanțe — corpuri transparente — cum sunt apa, aerul, sticla, dar nu poate trece prin alte substanțe — corpuri opace, — cum sunt, piatra, lemnul, fierul, peretele de cărămidă.

In corpurile transparente razele de lumină merg în linie dreaptă dacă corpul este la fel peste tot. Dacă în drumul razelor de lumină se găsește un corp cu o suprafață lustruită — o oglindă — razele de lumină se frâng, se reflectă, — luând altă direcție de mers

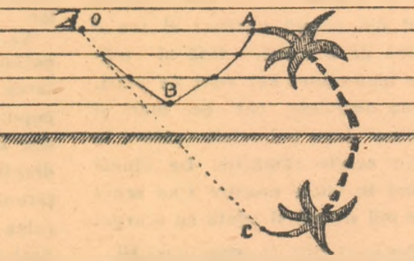
Și voi folosiți acest fenomen în jocurile voastre când îndreptați cu o oglindă, razele soarelui în direcția dorită

Când razele de lumină trec dintr'un corp transparent în alt corp transparent, spre exemplu din aer în apă, sau prin straturi cu desimi diferite ale aceluiaș corp transparent, lumina deasemenea își modifică mersul, schimbându-și direcția. De data aceasta schimbarea se numește refracția luminii

Nisipul deșertului sau solul unei câmpii, înfierbântat puternic de razele soarelui încălzește la rândul lui straturile de aer de deasupra pământului. Aceste straturi devin mai puțin dese. O rază de lumină care ar pleca din punctul A (vezi figura) al unui copac în mersul ei în jos spre sol ar străbate straturi de aer din ce în ce mai calde, deci mai puțin dese, refractându-se în fiecare din aceste straturi până când într'un strat nici nu mai poate intra și se reflectă în punctul B, îndepărtându-se de sol. La întoarcere va întâlni straturi din ce în ce mai reci mai dese, iar frângerile vor fi pe dos decât la coborîrea razei spre sol. Ochiul, care s'ar găsi în drumul razelor întoarse, va vedea punctul A și în prelungirea ultimei frânturi a razei de lumină, adică în punctul C. Acelaș fenomen se petrece cu toate punctele copacului așa încât ochiul din punctul O vede un copac drept și un al doilea copac răsturnat ca și când primul s'ar oglindi în apa unui lac.

Când copacul este sub orizont se observă numai imaginea lui. De aceea călătorul merge rătăcind pe câmpii fără să întâlnească nu numai lacul dorit dar nici copacul.

In anumite împrejurări se pot forma mai multe imagini suprapuse. Acest fenomen este numit de italieni „fata morgana"

Mirajul se produce în deșerturi, pe multe câmpii întinse cum e cea a Bărăganului. Poate fi întâlnit și în regiunile polare, când în apropierea solului se găsesc straturi de aer reci iar mai sus sunt straturi mai calde. In acest caz imaginea apare deasupra obiectului.

Prof. D. TOMESCU
Institutul Meteorologic Central
Observatorul de Fizica Atmosferei

Pionierii sovietici în vacanță

De-a lungul Berezinei

Fragment din jurnalul tinerilor turiști ai școlii medii nr. 2 din orașul Bobruisk.

Detașamenul nostru a trecut râul Berezina cu bărci pescărești. Trebuie să spunem că râul Berezina, de-a-lungul căruia mergem noi, curge în cea mai mare parte prin locuri joase și mlăștinoase. El are multe brațe moarte și mulți afluienți mici. De aceea din când în când suntem nevoiți să ne descălțăm și să trecem gârla prin vad. Ieri după ce-am ieșit din satul Golinka, drumul nostru a fost zăgăzuit pe neașteptate de o luncă inundată de apă. Am mers aproape 2 km. prin apă până la genunchi, până am ajuns într'un crâng de stejari. Acolo am mâncat și ne-am od[…]t bine.

In această zi proiectam să mai parcurgem vreo 8 km. Ne-am apropiat de un loc, unde râul face o mare cotitură. Evgheni Nicolski a propus să mergem de-a-dreptul prin pădure, pentru a nu pierde timp.

Adâncindu-se în desiș, detașamentul nostru a dat de o mlaștină. Ne-au scos la o cărare uscată urmele unor vaci. Ne-a apărut în față un râu. L-am luat drept Berezina. Am stabilit precis locul pe hartă și s'a dovedit că era un braț mort, iar până la Berezina mai erau încă vreo 2 km.

Ne-am apropiat de râu, când se înnoptase bine. Am aprins un foc. Din câteva foi de cort am făcut un cort mare. Toți eram atât de obosiți, încât nici nu ne mai venea să vorbim: mai repede la culcare! Paza taberei am încredințat-o câinelui nostru credincios Jak. Numai el mai putea fi încă vioi. Mâine, în zorii zilei vom porni din nou la drum.

„Pioniersoaia Pravda" nr. 49 din 18 Iunie 1954.

In grădina de zarzavat

Tabăra orășenească de pionieri din apropierea Moscovei, dela Nahabina. Aici se odihnesc copii ai oamenilor muncii dela uzinele constructoare de mașini din Moscova. In fotografie vedem membrii cercului tinerilor naturaliști, lucrând la grădina de zarzavat din tabără.

Pentru școala dragă

Valurile reci ale mărilor Barenț și Cara se rostogolesc spărgându-se de țărm, iar în jur se întinde tundra.

Și în aceste locuri îndepărtate dincolo de cercul polar pășesc pe cărări pionierii — tinerii călători. Copii din orașul Narian Mar au și adus din excursii primele daruri pentru școala lor dragă. In laboratorul de biologie al școlii au apărut câteva borcane de sticlă în care se află în spirt, calcani și diferiți alți pești care trăiesc în mările nordice.

Spic cu spic patriei snop

In programul de Sâmbătă detașamentul nr. 2 a trecut:

„Astăzi, 10 Iulie 1954, toți pionierii detașamentului nostru vor merge la adunat de spice, pe miriște". Și disdedimineață pionierii s'au adunat în fața școlii, iar de acolo au pornit cu toții cântând. Până la ogoarele Gospodăriei agricole colective trebuia să mergem mult pe jos. După ce am ieșit din sat, soarele părea și mai puternic. Atunci am făcut un mic popas la umbra deasă a unui copac. Acolo, copiii au spus câteva ghicitori și am pornit mai departe. Când am ajuns pe miriște pionierii s'au împărțit pe grupe și s'au luat la întrecere. In timp ce adunau fiecare spic rămas în urma secerătoarei, pionierii au cântat cântece vesele.

La amiază, cu fața bronzată și roșie de căldură, dar veseli și plini de bucuria muncii lor, cei 42 de pionieri s'au întors cu 42 de snopi mari. Iar pe lista fruntașilor la adunat de spice a fost trecută clasa a IV-a Părinții din colectiva noastră au fost foarte mulțumiți de copiii lor.

Acum unitatea noastră pregătește un program artistic. Programul cuprinde câteva dansuri naționale specifice regiunii noastre, două dansuri sovietice, cântece și poezii. Acest program îl vom prezenta în ziua sărbătoririi primului snop treerat, a sărbătoririi primelor spice treerate, adunate de noi.

Eugenia LEGA
Instr. superioară
com. Vasilați, reg. București

DARURI PENTRU CEI MICI

Grădinița de copii sezonieră a gospodăriei colective din Valea Roșie are astăzi oaspeți dragi — pionierii.

Cei mici vor petrece foarte bine în dimineața asta. Pionierii construiesc pentru ei o căsuță mică de carton, le citesc povești și îi învață tot felul de jocuri din cuburi.

In tabăra orășenească

Sâmbătă la cercul „mâinile îndemânatice" vom face jucării pentru cei mici. Așa scria în programul taberei orășenești nr. 10 din Ploești. Și în ziua aceea fetele au venit pregătite cu tot felul de materiale și ațe colorate, cu foarfeci, ace de gămălie și altele. In cerc se stârnise mare forfotă. Fetele voiau să înceapă lucrul și se adunaseră în jurul învățătoarei s'o întrebe ce să facă din materialele aduse. Parcă se întreceau la vorbă. Amelia însă le acoperi pe toate cu vocea ei ascuțită.

— Tov. învățătoare, materialul acesta cafeniu e bun pentru ursulet?

— Eu vreau să fac o păpușă din materialul acesta alb, spuse Gabriela.

După ce tov. învățătoare le arătă cum trebuie să lucreze, s'a făcut liniște. Toate croiau cu atenție materialul după tipar.

— Eu am terminat de croit și mă apuc să însăilez, le spuse Ecaterina colegelor.

— Doar trebuie să-i fac mâinile și păpușa mea este gata, îi răspunse Maria.

Mariana însă stătea liniștită și dădea zor să termine prima.

— Gata fetelor, eu am terminat, izbucni ea deodată ridicându-și ursulețul în sus. Pe fete le pufni deodată râsul. Mariana însă era nedumerită Dar când se uită mai bine, observă că lăbuțele ursulețului erau prost cusute. Mariana se apucă din nou să aranjeze lăbuțele ursulețului. De data aceasta ea nu se mai grăbea. Când au terminat toate lucrușoarele ele au fost mulțumite că ursulețul, pisicuța, păpușa, șopârla, elefantul și alte jucării vor bucura pe mulți dintre copiii dela grădinița de copii nr. 13 din oraș.

Rozalia BREȘTIANU

In ajutorul participanților la concursul de lucrări literare și de desene

Cum să desenăm (partea a II-a)

Gh. ȘARU
pictor, Laureat al Premiului de Stat

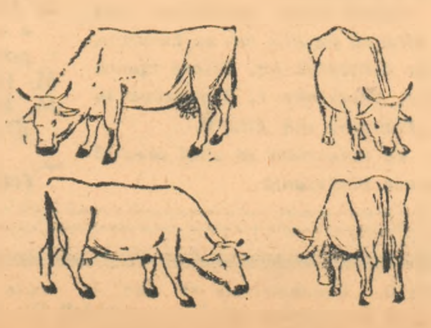

Am vorbit despre felul cum se desenează un lucru sau o ființă care stă pe loc și ne dă timpul necesar pentru a-i studia amănuntele.

Să vedem acum, cum vom dese[…]n animal în timp ce se mișcă.

Desigur că în acest caz nu vom putea să facem un desen studiat și valorat, ci numai indicații de linii și umbre. Acest fel de a desena se numește schiță sau crochiu. Cel care schițează mereu dobândește ușurința de a surprinde lucrurile cele mai importante din viață, un bogat spirit de observație.

Crochiurile sunt desene executate în fugă, pe stradă, în tramvai, la spectacole, sau ori unde în altă parte, în care desenatorul surprinde 2-3 linii, o mișcare a unui corp, caracteristica unei figuri, frumusețea unui peisaj etc. Acest lucru este foarte greu și nu se poate obține decât după exerciții îndelungate și după multă perseverență. Bineînțeles că detaliul nu mai poate fi redat în aceste desene. Vă recomand dacă aveți prilejul să priviți cu multă atenție la crochiurile executate de marii noștri pictori, Aman, Andreescu și mai ales Grigorescu: privindu-le, veți învăța să subliniați ce este important și să eliminați amănuntele neînsemnate.

Când modelul pe care vrem să-l desenăm se mișcă în așa fel încât revine de mai multe ori în aceeași poziție, putem surprinde mai ușor mișcarea. In acest caz este bine să începem mai multe schițe a aceluiași model în diferite mișcări pe aceeași pagină, realizând întâi câteva linii din prima poziție, apoi dintr'a doua, a treia și așa mai departe, urmând să completăm la fiecare, în parte când modelul revine la mișcările dinainte. Aș vrea să dau un exemplu: o vacă păscând și mișcându-se, o putem vedea din față, din spate și din cele 2 părți. După aceste mișcări desigur că revine la fiecare în parte. Incepând pe o foaie de hârtie schițe din aceste patru părți, vom putea cu puțină răbdare să desenăm vaca în patru mișcări diferite ale ei, (fig.1) adăugând mereu, câte ceva din mișcarea respectivă (fig 2)

Mai greu este să redai mișcarea unei ființe care nu stă mult în fața ochilor noștri (un om care aleargă, un cal care sare, etc.). In acest caz vom căuta să redăm linia principală a acelei mișcări urmând ca anumite completări să le facem din memorie. Vă recomand să cumpărați un caețel mic pe care să-l puteți pune în buzunar și ori unde aveți posibilitatea, să faceți asemenea schițe.

Cred că, ținând seamă de aceste sfaturi, veți ajunge să desenați cu plăcere și — aș vrea să sper — chiar cu pasiune. Eu vă doresc spor la muncă și vreau să văd realizările voastre la concursul de desen organizat de „Scânteia pionierului" în cinstea zilei de 23 August.

Sütő András

Opinci noi

Publicăm în continuare povestirea „Opinci noi" de Sütő András, tânăr scriitor de limbă maghiară din R.P.R. Povestirea este tradusă de scriitorul Remus Luca.

Povestirea înfățișează viața nespus de grea a țăranilor săraci din România burghezo-moșierească. Ianoșka, un băețandru de vreo 12 ani, așteaptă întoarcerea în sat a fratelui său Andrei, muncitor la oraș. El trebuie să-i aducă o pereche de opinci și un șerpar. Andrei se întoarce acasă cu darurile mult așteptate, dar în aceeaș seară perceptorul le ia toate lucrurile din casă sub pretextul că n'au plătit dările către stat. Aceleași fapte se petrec și în casele celorlalți țărani săraci. Andrei care-i legat de mișcarea muncitoare îi îndrumă la luptă.

— Bade Sandor! Oameni buni. Să ne'nțelegem — zise Andraș — câte case au scotocit ăștia?

— Câte? Tot satul, fiule.

— Asta nu se poate. Au fost și la bogătani?

— Ei, asta-i bună. Cum o să-i turbure pe domni... Pe săraci, fiule. Sărăcimea o ucid.

— Și cam câte familii pot să fie cu totul?

— Treizeci... sau patruzeci.

Bătrânul Mate puse iar mâna pe securea din colțul odăii.

— Andraș, dragul meu, nu mai socoti, că nu ești executor. Astă vară ți-am spus că trebuie să luptăm împotriva bogătanilor. Așa că dă-le încolo de socoteli. Că dacă nu vii și tu, mă duc singur și tot îl omor pe domnul Zabola...

— N'ai să te duci! M'ai înțeles? San-doooor! Hai acasă. Andraș să-l ducem acasă, să-l treacă mânia, țipă bătrâna. Vino Sandor...

— Mătușă Mari, dacă ne tragem acuma fiecare pe la casele noastre și ne culcăm, mâine vin din nou. Și poimâine iar...

Nu trebuie să ne ducem acasă. Bade Sandor, dumneata stai jos și nu mai striga. Singur, degeaba te repezi la asemenea treabă. Te porți, ca și cum ar fi dus cu ei numai ceasul dumitale. Sunt mulți cei săraci vom fi mulți care mergem, mergem cu toții. Mamă, unde mi-e scurta?

Acum fu rândul maică-si să se atârne de el; nu-l lăsa, vai, nu l lăsa, mai bine roade coceni și se culcă afară sub cerul liber, decât să pățească fiul ei ceva. Și se aruncă peste scurtă, apucând-o cu amândouă mâinile; ea nu i-o dă. Când văzu însă că Andraș pornește spre ușă numai în haină, bătrâna alergă după dânsul, îi îmbrăcă scurta și potrivindu-i gulerul, tot mai încerca să-l tragă spre casă, să se culce să nu fie arestat.

Andraș ieși în drum. Maté Sandor și ceilalți după el. Abia atunci văzu că satu'ntreg era afară pe ulițe. Plânsete, strigăte, înjurături, lătratul speriat al câinilor, toate se'nvălmășeau, răsunând dealungul văii până sus la poalele pădurii, până'n hotarul satului vecin, ca un unic protest, uriaș. Doamne-Dumnezeule sfinte, ce va ieși din asta? Până când și-or mai bate joc de noi?

Pe drum scârțâiau spre primărie trei căruțe, încărcate cu strae, perne, mașini de cusut vechi, mobile. In ultima căruță grohăia un porc, pe jeț stătea încremenit jandarmul, iar văduva lui Gliga — o femeie sdravănă, voinică apucase cu amândouă mâinile de roata din spate, de nici nu se mai învârtea, ci aluneca doar pe zăpadă.

— Oameni buni, nu-l lăsați. Porcul meu... oameni buni! țipă văduva lui Gliga, întorcând desnădăjduită privirile spre Andraș.

Andraș alergă după ea, apucă brațul puternic al femeii și cu glas tare, ca s'audă și jandarmul, îi strigă:

— Mătușă Gliga, lasă, nu te pune cu ei. Hai acasă, dă drumul roții.

— Ce, va să zică și tu? se uită încremenită la el femeia. Și tu vorbești așa! Nu-i dau drumul. Voiam să-l tai mâine... Nu-l las.

Cu toate acestea se'ntoarse. Andraș îi șopti la ureche:

— Dă fuga, mătușă Gliga, adună femeile în casa lui Maté Andraș. Pe toate câte le găsești. Cheamă-le la alde Maté Sandor. Acolo vedem noi... hai du-te, grăbește-te!

(Va urma)

Prietenul credincios

La marginea orașului Așhabad, într'o căsuță mic[ă] înconjurată de o grădină, locuia de mulți ani famil[ia] electricianului Alexandr Nichișin. Gospodăria famili[ei] Nichișin era păzită de Șauli — un câine ciobănesc as[ia]tic, cu o blană galbenă pufoasă, puternic, deștept [și] d[e]votat fără de margini stăpânilor săi. Părinții [nu se] temeau să lase acasă pe Galea, fetița lor în vârstă [de] 5 ani, singură cu câinele. Animalul era un paznic cr[e]dincios al fetiței. Dar și Galea îl iubea mult pe Șauli. Toată ziua ei alergau și se jucau prin grădină ca d[oi] buni prieteni. Fetița a învățat câinele să-i răspundă c[u] un lătrat prelung, să fugă după un băț aruncat și s[ă] tragă înhămat un mic cărucior. Când Galea obosită d[e] joacă, se culca, Șauli nu pleca de lângă ea. Credin[]ciosul paznic stătea cu urechile ciulite, mirosea în ju[r] și era gata în orice moment să-și apere prietena. Dac[ă] Galea pleca pe stradă, câinele mergea cu pași ușo[ri] alăturea de ea.

Se întâmpla câteodată că un puști de pe stradă în[]cerca să necăjească fetița. Atunci blana lui Șauli s[e] făcea măciucă, câinele mârâia, rânjea și devenea fioro[s]. Un asemenea avertisment era destul ca ștrengarul să-ș[i] vadă de drum.

Vecinii se obișnuiseră să vadă totdeauna fetița îm[]preună cu câinele și ei se mirau de această prieteni[e] duioasă.

— Totul e în ordine, fetițo? — întrebau părinții întor[]cându-se acasă.

Galea îi privea cu ochi mirați și răspundea mândră:

— Credeți oare că Șauli ar da voie cuiva s[ă facă] dezordine?

...Intr'o noapte familia Nichișin a fost trezită de u[n] zgomot puternic. Sărind din pat părinții văzură c[u] groază că Șauli răsturnă un scaun, se repezi fulgerăto[r] la patul în care dormea Galea, o trezi și fugi pe uș[a] deschisă în curte.

— A turbat! Părinții speriați împreună cu Gale[a] ieșiră fuga în curte să vadă ce s'a întâmplat cu câinele.

Peste câteva secunde pământul se cutremură c[u] putere și căsuța din care abia ieșise familia Nichișin se dărâmă. In oraș se produsese un cutremur.

B. GROMOV

Ce să citim

Să citim cărțile apărute în colecția „Știința învinge"

Țițeiul, bogăția patriei noastre
de Prof. ing. S. RAȘEEV

„Focurile nestinse" nu sunt focuri obișnuite aprinse de mâna omului. Dacă te apropii vezi că flăcările ard în dreptul unor crăpături care brăzdează pământul. Uneori când vântul nu bate cu putere te poți plimba în voie printre flăcări. Poți să-ți încălzești chiar mâncarea. Aceste focuri apar în regiunile unde se găsesc straturile de petrol mai la suprafață. Când țițeiul și gazele izbutesc să se strecoare până sus, apar și focurile nestinse. Așa se întâmplă la Poiana de lângă Lopătari sau la Vlădaia pe valea Milcovului.

Țițeiul este o bogăție a patriei noastre care abia în anii puterii populare a fost pusă în slujba poporului.

Povestea țițeiului dela începuturile descoperirii până la exploatările din zilele noastre o găsiți în cartea scrisă de Prof. ing. S. Rașeev.

Construiți-vă „aparate optice"
de Ing. I. MANOLESCU

In timpul vacanței, în atelierul taberei sau acasă vă puteți construi câteva aparate optice. Cu carton, lemn, pap și câteva lentile lucrați-vă o lunetă, un periscop, un epidiascop. Amatorii fotografi vor găsi în carte indicații pentru construirea unui aparat de fotografiat și vor afla chiar cum să developeze fotografiile.

Povestiri despre electrochimie
de Ing. AL. BĂNEANU

Cum s'a născut electrochimia? Care sunt aplicațiile ei practice? Ce savanți s'au ocupat de problemele de electrochimie? La aceste întrebări ne răspunde grupul de cinci povestiri cuprinse în cartea „Povestiri despre electrochimie" de Al. Băneanu.

Povestire din Altai
L. Voroncova
— Fragment —

Femeile se întoarseră toate deodată, fețele lor pârlite prinseră a zâmbi, iar ochii străluciră plini de veselie:

— Oaspeți! Oaspeți!

— Ne-au sosit oaspeți dragi!...

Balanca, căreia de bucurie îi înflorise chipul și care se îmbujorase ca un boboc de Rădăcina Mariei, exclamă:

— Ați venit, copiii mei, ați venit!... De când vă tot aștept! De ce ați zăbovit atâta amar de vreme!... Și lăsând în grabă scândura pe treptele ceardacului, se repezi spre copii, cuprinzându-i pe amândoi deodată în brațe. „Lungă mi-a fost așteptarea", oftă ea.

Cecec intră cea dintâi în casă. De cum păși, o izbi mirosul podelelor proaspăt spălate și simți cum prin ferestrele larg deschise pătrundea răcoarea serii.

Mama le-a dat îndată de mâncare. Și nici nu apucară bine să se așeze la masă, că Cecec și începu să-i povestească cum o duce la internat. Cum a sădit ea meri, cum mama lui Costia o ospăta cu plăcintă, cum îi pusese Costia porecla de „burunduc", cum a fost primită în rândul pionierilor și că de atunci Costia îi spunea Cecec. Ii mai povesti de plimbarea cu Costia la cataractă, întâmplarea cu fuga iepurilor... și câte altele...

In cele din urmă mama izbucni în râs și-și astupă urechile cu palmele:

— Chiar pe toate așa deodată nu le pot asculta! Mai bine în fiecare zi câte puțin!

Dând din cap, Iajnai spuse:

— Ce mai bătaie de cap trebuie să fi avut Constantin cu vorbăreața asta!

Incepu apoi s'o întrebe pe maică-sa despre mersul gospodăriei, iar ea la rândul ei îl descusu despre Barnaul...

Despre viața pionierilor din Altai cu jocurile lor, cu bucuriile, cu necazurile lor, despre munca lor, povestește L. Voroncova în „Povestire din Altai".

Vă îndemnăm să citiți această carte interesantă.

Cereți la librării și biblioteci aceste cărți:

Lucrări traduse

M. GORKI: *Povești și povestiri.*
A. GAIDAR: *Ținuturi îndepărtate.*
L. CASSIL și M. POLIANOVSCHI: *Strada Mezinului.*
L. COSMODEMIANSCAIA: *Povestiri despre Zoia și Șura.*
HUO-SHAN: *Scrisoare cu pene de cocoș.*
A. MALININA: *Marina și drumul vieții ei.*
M. VODOPIANOV: *Aviatorul polar.*
J. VERNE: *Insula misterioasă.*
I. TUWIM: *Versuri pentru mari și mici.*
I. VALENTINOV: *Povestiri din Africa.*
S. MARȘAC: *Poezii pentru copii.*
J. ATILA: *Csoszögi, bătrânul cizmar.*

Colecția „Biblioteca școlarului"

L. REBREANU: *Nuvele.*
I. SLAVICI: *Povești*
AL. VLAHUȚA: *România pitorească.*
I .C. VISSARION: *Nuvele și schițe.*
M. I. LERMONTOV: *Poezii.*
N. A. NECRASOV: *Poezii.*
A. S. PUȘCHIN: *Poezii.*

Lucrări originale

C. PETRESCU: *Fram ursul polar.*
V. COLIN: *Basme.*
S. LARIAN: *Ghiduș Arcăduș.*
S. URSU: *Cinci zile.*
C. DRAGOI: *Serile cu moș Nichifor.*
A. G. VAIDA: *Povestiri din anii grei.*
O. PANCU-IAȘI: *Marea bătălie dela Iazul Mic.*
G. NAUM: *Tabăra din munți.*
* * * *Toba lui Noho (culegere de povestiri).*
M. BENIUC: *O samă de poeme.*
M. BRESLAȘU: *Cântec de leagăn al Ploncăi.*
Pentru copiii patriei noastre (culegere de poezii).

Redacția și administrația: București Piața Scânteii, tel. 7.61.00, 7.60.10 Abonamentele se fac la toate OFICIILE POȘTALE și SECȚIILE RAIONALE DE DIFUZARE A PRESEI Taxa plătită în numerar conform aprobării Dir. Gen. P.T.T. 100.114
Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scânteii „I. V. Stalin".